

Tekintetes igazgatóság!

A kormányzatokra bizott megye területén fekvő Gyertyámos község lakossága folyó évi október hó 19-én száz éves fennállásának évfordulóját ünneplendő, — ez alkalomból — a jubileum emlékét megörökítendő — folyó évi november hó 25-én tartott képviselőtestületi gyűlésében egyhangúlag elhatározta, hogy ezen német ajkú község Szegeden egy házat vásárol, melyben gyertyámosi esetleg szomszédos községbeli német ajkú földműves szülők gyermekei — egy házfelügyelő és két nevelő felügyelete alatt mérsékelt díj fizetés mellett teljes ellátásban fognak részesíteni mindaddig míg Szegeden egyik vagy másik szakbani kiképzésre nyilvánuló hajlandóságuk szerint iskolákat látogatandják, — s hogy a község eme elhatározásával kizárólag azon célra törekszik, hogy gyermekei hazafias nevelésben részesüljenek, és hogy szeretett magyar hazánk államnyelvét itt teljesen elsajátítsák.

Gyertyámos németajkú község ezen valóban öröndetes és hazafias elhatározásáról a tekintetes igazgatóság a hírlapok közlései útján bizonyára tudomást szerzett már; — s igen valószínű, hogy nevezett község ezen hazafias és a magyarországnak Torontálmege területén megszilárdítására és tovaerjesztésére irányuló, de maga az ott helyi lakosság jól felfogott saját érdekeiben is hozott nemes elhatározása a legközelebb jövőben bizonyára lelkes követőkre fog találni.

Gyertyámos község miut erkölcsi testület ezidőszent azon kedvező helyzetben van, hogy a Szegeden megvenni szándékolt házat előnyös feltételek alatt sajátjából az adófelvétel lakosság megterhelése nélkül megvásárolhatja ugyan, de nem állnak rendelkezésére oly tőkék melyekből a felállítandó intézet szükség berendezését fedezhetné.

Ezen körülményből kifolyólag s mint hogy a Szegeden felállítandó intézet védnökségét Gyertyámos község kérelmére készségesen és örömmel elfogadtam, de különösen a kitűzött hazafias cél elérhetése tekintetéből most midőn a folyó év végén az intézeti mérleg összeállítása alkalmával, az intézet az évi osztalékokból bevett szokás szerint jótékony czélokra is bizonyos összegeket adományozni szokott, — van szerencsém a tekintetes igazgatóságot az iránt és tisztelettel felkérni, hogy a fentebb jelzett hazafias cél megvalósíthatását becses adományozásával elősegíteni sziveskedjék, megjegyezvén, hogy a tekintetben — ugyancsak a hazafias célra való tekintettel, — a kormányzatokra bizott megye közönsége is mint bizton reménylen a rendelkezésére álló megyei alapokból — megfelelő arányban hozzájárulni nem késend.

Mindezután midőn még arra kérem fel a tekintetes igazgatóságot, hogy a fentjelzett nemes célra megszavazott becses adományozást Torontál megye pénztárába beküldeni sziveskedjék, egyben szietek tudomására hozni a tekintetes igazgatóságnak azt is, hogy a begyűlt adományok általam, és ezenkívül Torontál megye hivatalos közlönyében a „Torontál“-ban nyilvánosan is nyugtáztatni fognak.

Fogadjá a tekintetes igazgatóság hazafias üdvözlétem zilvánítását.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december hó 30-án.

Hertelendy, főispán.

A külföldi sorsjegyek hírlapi hirdetését a m. kir. belügyminisiterium m. évi 4519. eln. sz. a. kelt és lapunk hivatalos mellékletén egész terjedelemben közölt rendeletével kibágassá minősítette, mely az 1879. évi XL. t. cz. 48. §-a értelmében 8 napig terjedhető elzárással büntetettik.

A kihágást a rendelet szerint az követi el, aki a tiltott külföldi sorsjátékokban betétek általi részvételre, vagy ezen sorsjátékok betéti vagy részletjegyeinek árulására, vételére vagy eladására vonatkozó hirdetés, annak tiltott voltát tudva, közlést tesz.

A rendelet csak helyes és szükséges kiegyensúlyozást képezi a külföldi sorsjátékok eltiltásának; mert eddig valóban furcsán vette ki magát, mindenféle dicsőeneket olvasni a lapok hirdeteiben azon sorsolási vállalatokra, melyek el vannak tiltva.

Az országos kiállítás szám- adásainak lezárása. A kiállítás országos bizottsága által kiküldött bizottság — a „Nemzet“ értesülése szerint — befejezte működését és megállapította a kiállítás zárzásmadárait. Ezek szerint az országos kiállítás pénzkelése 1 617,000 forint pénztári hiánnyal végződött; ebbe azonban be vannak számítva azon állami előlegek, melyeket a kiállítás bevételeiből az államkincstárnak vissza kellett volna téríteni.

A pénztári hiánnyal szemben áll a kiállítás épületek értéke és a kiállítás bizottság által tett befektetések, mint parkozás, víz- és gázvezeték költsége. Összesen 1.200,000 forint.

Újví üdvözlés a miniszterelnöknél. Az országgyűlési szabadelvű pártján Budapestben időző tagjai mint az előző évek első napjain történni szokott, tekintélyes számban jelentek meg Tisza Kálmán miniszterelnöknél, majd Péchy Tamás képviselőházi elnöknel, hogy őket az új alkalomból üdvözlőjék. Ott Szontagh Pál, itt Falk Miksa, a párt e két kiváló tagja tolmácsolta a párt érzelmeit — méltóan a megítéléshez, méltóan a pártához és méltóan magukhoz a szónokokhoz.

Szontagh a magyar államiság mindenek fölött álló érdekelt s a pártján vezérehez való őszinte ragaszkodását; Falk a magyar parlament tekintélyét s a szabadelvű párt tömör összetartását, számban és erőben való gyarapodását hangsúlyozta.

E politikai momentumokon kívül mindkét szónok beszédében volt egy passzus, melyekben kedélyhez szóló gyöngéd figyelemmel és meleg hangon emlékeztek meg Tisza, illetőleg Péchy családi életéről. Ugy ez, mint a kormány és képviselőházi elnök választai nemcsak politikai természetű ünneplésekben gazdag, de egyszersmind családias, barátságos, meghitt jellegű ünneppé avatták ez üdvözléseket, melyek az alkalommal is tanúbizonyságot tettek arról, hogy a párt az ellenzéki pörölyök verése alatt nemcsak hogy nem gyengült, de sőt még tömörebb, összetartóbb lett — s olyan szellem hatja és lengi át, hogy azt — mint Falk mondá — „közel fekvő okokból“, méltán képezheti ellenfelei irigységének tárgyát.

S a szabadelvű párt minden tagja azon magas és fontos szempontokra is büszké lehet, melyek a párt részéről ez alkalommal tett nyilatkozatokat dominálták.

Községeink és gazdáink figyelmébe.

Az újv kezdeten nemcsak illő, de egyszersmind hasznos dolog is visszaillesztani a megyénk gazdasági viszonyainak fejlesztését célzó intézkedések múlt évi eredményeire.

Ez intézkedések közül a torontálmegei gazdasági egyesület az első helyet foglalja el; ez lévén a gazdasági érdekek természet-adta központja, őre és hivatott fejlesztője.

Ezekhez képest főleg az általa a múlt évben elért eredményeket fogjuk méltatlanság tárgyává tenni avégből, hogy azokból a nálunk oly annyira szükséges tanulságokat meríthessük, és azok alapján az érdekelt társadalmi osztály jövő cselekvőségének és hozzájárulásának irányát s mérvét megírathassuk.

Nem szólnok ezúttal az e téren megoldásra váró feladatok konkrét módosításairól; de igen is megemlékezünk a kitűzött s részben megoldott, de nagyrészt még csak megoldandó általánosabb czélokról, a melyek elérése lehetőleg valamennyi érdekorsaink hazafias támogatását igénylik.

Midőn ezt kimondjuk, nem lépünk a rekriminációk hátán talajára. De nincs is okunk rá; mert hiszen hála az égnek! — a lefolyt évben e téren is haladtunk. Csak hogy nem oly mértékben, mint a minőre meglevő erőinket tekintve, méltán számíthattunk! Nagy-Kikindán székelt megyei gazdasági egyesületünk dacára három évi rövid fennállásának, a múlt évben is úgy tagjainak száma, mint pedig vagyonállapota tekintetében egyre gyarapodott. Tevékenysége a mezőgazdaság összes ágazataira, a kapcsolatos összes községek gazdasági kérdésekre, és tagjai részére bizonyos anyagi kedvezményeket kieszaklése — egyaránt terjedt ki. Szaktechnikai pedig a kormány és köztörvényhatóság, valamint a társaságok által több ízben elismerteltetett az által, hogy szakvélemények adására kérelmet fel.

S ha ezek dacára még is azt állítjuk, hogy e haladás nem felel meg a méltán elvárható eredménynek: úgy ez egyszerűen az illető érdekközönség számos tagja — mulasztásának róvándó fel.

Ha a teagenituli gabnaverseny által előidézett jelen gazdasági válság közepette, az ehez képest meg is változott gazdasági viszonyok követelményeinek úgy szólván — mert erre van szükség — rögtönösen meg akarunk felelni, s így szélesebb körű anyagi fennállásunkat is biztosítani akarjuk:

a haladás progressziójának egészen más arányokat kell feltüntetni, mint a minőket konstatahatunk. E cél elérése azonban lehetőleg az összes anyagi tényezők hozzájárulását feltételezi, melynek hiányában az egyesület tevékenységét nem is fejthetjük ki, ez állapot állandósága esetén sokan a megváltozott viszonyok áldozataivá fognak válni.

Sajnosan kell tapasztalunk, hogy akadnak olyanok, kik gazdasági érdekeink ápolását a politikai veletlések meddő mezejére terelik; hogy még intelligensebb gazdáink közül is sokan távol maradnak az egyesülettől, állítólag mert erre kedvező anyagi és értelmi helyzetükbe vetett rendületlen önbizalmuk folytán szükségük nincs, vagy mert annak tevékenységétől a közmondásos magyar paradé és szalmatuz miatt eredményt és tartósságot nem remélhetnek.

Pedig az egyesület eddigi tevékenysége e tartózkodókat és mulasztókat az ellenkező meggyőződésre kell hogy térítse. Még kellene gondolniok, hogy az egyesület tőlük csak csekély áldozatokat követel, melyek messze túlszárnyaltanak azon előnyök és eredmények által, miket — mint azt az eddigi példa bizonyítja, — az érdekek minél nagyobb összetömörítése fokozott mérvben biztosít. Gondolják meg, hogy hazánk megszilárdulása első sorban általánosságban az egyéni lét anyagi oldalával függ össze; és hogy akkor, midőn a mai mivel világgrenddel parancsolólag összekötött érdektársulást elhanyagolják, nemcsak hogy tévfogalmak Essanfelle lencsésztála árára hazájuk végzetlét veszélyeztetik, de érdeksorsosaikat és utódait is kiteszik egy bizonytalan jövő hanyatottságainak.

Megeyénk lakossága majdnem kizárólag a mezőgazdaság után él. Indokolva van e tehát, hogy az egyesület csak 500 nehánynál nem több tagot számlál? Bizonyára nem, és még keveseb az, hogy falusi községeink oly csekély számban léptek az egyesületbe.

A gazdasági egyesület jövő évi költség-előirányzata már 2628 forint; tényleges eddigi vagyona már 8968 forint. Szép eredmény ugyan, ha a kezdet nehezégeit számba vesszük; de összerönkelt tekintve, nem kielégítő. Mit és mennyit lehetne elérni, ha az összes számba jöhető érdekeltek, ha nemis 100 vagy 50 frtos alapítványokkal, hanem csupán (hat éven át fizetendő) évi 6 vagy 2 frtnyi tagsági díjjakkal támogatnák az egyesületet, szükségtelen mondanunk.

Az egyesület a tűz és jégkárbiztosítás terén oly előnyöket eszközölt ki tagjai részére, hogy főleg a tűzkárbiztosításnál a tagság igen lényeges — a körülményekhez képest sokszor a tagsági díjakon felül menő megtakarításokkal jár. Az országos kiállítás megátogatása czéljából való utazási költségek körül pedig szokatlan ármérsékletet eszközölt volt ki, melyet 311 egyenlítő igénybe. Ezen, és a még felmerülő egyéb kedvezmények tehát a tagságot pénzmegetakarítás szempontjából is ajánlatossá teszik.

Az 1883-ban rendezett szép sikerű megyei gazdasági kiállításnak megemlékezésével, az egyesület megyénk termelését az országos kiállításra collective képviseltette, és az elismerés nem maradt el. A n.-sz.-miklósi gazdasági szervezetébe való bevonása által megette az első lépést arra nézve hogy a vidéki gazdákörök alapítása által az egész megyére kiterjedő érdekszervezet alapja megvetessék; és a nagy-szent-miklósi földműves iskolánál két növendék felvitelének biztosítására két alapítványt tett 150—150 forinttal; képviseltette magát a Budapestben tartott gazdaságkongresszuson; és már hosszabb idő óta kezébe vette a mezőgazdasági hitelszervezet rendkívüli horderejű kérdésének elméleti megoldását, a melyre nézve a gazdaságkongresszus hasonló értelemben döntvén, immár a megyei köztörvényhatóság pártfogásával gyakorlatilag is lesz megoldandó avégből, hogy a gazdaságközönség hitelszükségleteit olcsó kielégítésre találhassanak. Kiterjesztette figyelmét általános gazdasági viszonyaink tanulmányozására, főleg pedig a ló- és marhatenyésztésre, a faterenyésztésre és gyümölcsészetre, a kiserleti állomásokra, s a t.; azonban e téren főleg a marhatenyésztés és kísérleti állomások és egyesek körül tényleges eredményeket nem mutathat fel, mert ezt a még csekély anyagi erő ez idő szerint meg nem engedti.

A folyó évtől kezdve pedig Raiba Károly zombolyai gyógyszerész vezetése alatt gazdasági vegyészeti és meteorológiai állomás szerveztetett, mely az egyesület közvetlen felügyelete alatt áll. S ugyancsak ez időponttól kezdve N.-Kikindán, az egyeteli titkár szerkesztése alatt meg fog jelenni „Egyesületi értesítő“ czime alatt egy havi gazdasági folyóirat, melynek évi előfizetési ára a tagok részére 1 forint, nem tagok részére pedig 2 forint.

Mindezekből községeink és gazdáink azon meggyőződést meríthetik, hogy gazdasági egyesületünk terékenysége a legjobb utakon halad; és csak azokon múlik, kik az egyesületnek még nem tagjai, annak oly intenzív működési eredményeket biztosítani, a melyeket eddig épen távolmaradásuk okából el nem érhetett.

Azon kérelmet és felhívást intéztük tehát hozzájuk, hogy bár a legcsekélyebb hozzájárulással is teljesítsék hazafias kötelességüket, és cselekedjenek egyuttal saját jól felfogott érdekeikben akkor, midőn ez újv kezdetével mint tagok a gazdasági egyesületbe belépnek; azon egyesületbe, melylyel szemben a megyei köztörvényhatóság, tekintettel közérdeku céljaira, eddig is jókarú pártfogást tanusított.

Megeyebeli lapársainkat pedig felkérjük,

hogy saját körükben a jelen sorokkal elértetni óhajtott célt elősegíteni és támogatni sziveskedjenek.

HIRHARANG.

* Az újv. a főispán és a tisztikar. Az újv üdvözlési megváltások behozatala, vajmi keveset változtatott azon hagyományos szokáson, melynek nyomán egyik gratulációs a másiknak adja át az ajtók kilincset, hogy ennek vagy amannak, boldog újv-ét kívánjon.

E hagyományos szokás a kegyelet, tisztelést és szeretet egyik legártatlanabb nyilatkozványa marad mind addig: míg az őszinte barátság és keresztelen rokonszeny keretéből ki nem válik.

Sok öröm, sok jó akarat és sok vigasz rejlik az újv köszöntésekben.

Ép testben és lélekben találni fel azokat kiket szeretünk, meggyőződni arról: hogy az egyént vagy családot, az elszállt évből a sors csapásai nem érintették, hogy élthajója, az új időszakítás folyamán is, megrongálatlanul halad a nyugalom kikötőjébe, csak örömet kelthet minden nemes kebelben.

Megvisszátelni azokat, kik az elmúlt év folyamán anyagi és lelki csapásokat és megpróbáltatásokat szenvedtek, minden időben a keresztény kötelességek legmagasabbjai közé fog tartozni.

Az újv köszöntéseknél kell, hogy a formáság ürességet, az igaz érés gazdagsága pótolja.

Ha egy megye családok képezhet, annak fejlett főispánunkat méltán nevezhetjük.

O legkevesebb barátja bármennyű tüneményeknek, de soha se zárkozik el, a benső igaz érés azon nyilatkozataitól, melyek pártatlanul jó szívének, érzellem harmoniaját nem sértik.

A kik főispánunknál megjelentek, hogy neki boldog újv-ét kívánjanak: tisztelettel és szeretettel tölt kebel vittek magokkal.

A nagy-beckereki közigazgatási és törvényhatósági összes tisztikar a főnökökkel élőkön, meleg szavakkal tolmácsolta üdvözléseiket. Megeyénk tisztikara részéről Rónay Jenő főjegyzőnk kívánt boldog újv-ét szeretett főispánunknak, minden sorában való életet adva azon érzelmeinek, melyek mind annyszor valahányszor ékes szavai a szív igaz érzelmeinek sarjából kelnek ajkaira, fennen hirdetik azt, hogy jó kívánatai nem a megszokások és hagyományok követelményéből, hanem igazán átérzett ragaszkodásból eredtek.

Szónoklata a rendes bevezetésén kívül, az elszállt év két fontosabb mozzanatát érintette. A főrendiháznak már megtörtént, és a közigazgatásnak megtörtendő reformja két kiváló eseményt fog alkotni főispánunk élet-történetében.

Ő Felsége királyunk részéről legmagasabb elismerését azon eredmény dús működesnek, melyet főispánunk a trón, haza és a köztörvényekben kifejtett, az által: hogy őt a főrendiház rendes tagjának kinevezte. Másodsor az által, hogy rövid idő múlva közvetlen vezető lesz azon megye közigazgatásának, melyet lelkiismeretes és fáradsággal nem ismerő buzgalommal eddig is mind társadalmilag mind politikailag közös egyetértés, megelegedés, és haladás biztos ösvényére vezetett.

A főispán nem kereszte a szavakat, hogy e szives megemlékezést a tisztikarnak, köszönetét kifejezze. — Mi kik mindannyian eljárásának, működésének, és a tisztikar irányában tanusított atyai gondoskodásának szemtelanszor feltüntetett nyilatkozványaiban ismerjük őt azon boldogító hitben hagyott oda, e mondhatni családi önnepi barátságos tüzhelyét, hogy a mit szeretett főispánunk nekünk visszakívánt, azt mind eddig úgy most is igazán átérzte.

A benső érzés visszadásában gazdag, jó kívánatokat mondott még egyház kormányzata nevében Schaffer Antal pápai kamarás és apát plébános, a kinek jó kívánatai a főispán mint az egyház legigazabb hite, szinte melegen viszonosata.

* Jótékony főúr. Csekonics Endre gróf évek óta kiváló támogatásban részesíti Német-Czernya községet s igaz magyar főúri nagylelkűséggel járul a község anyagi és szellemi emeléséhez. Tíz éve, hogy Német-Czernya egy gazdasági egyület működik csendben, de annal nagyobb haszonnal. Csekonics gróf az egyesületnek azonnal 6 hold földet szabott ki, melyben ma mintakert és faiskola van. Újabb időben pedig a német-czernyai németajkú szülők gyermekeit magyar kisdóvodával ajándékozta meg. De a gróf alkalmat akar adni a nagyobb leányoknak is, hogy tanulhassanak valamit, azért női kézimunkaiskola nyitattatott a kisdóvodával egy tető alatt. Mindenki tudja, mennyire el van hagyatva faluhelyen a szegény beteg a nagy munka idejében; ez okból a gróf betegápolókat is hozott Német-Czernyára. Minderre vagy 50—60 ezer forintot áldozott és a három nemes czélu intézetet ezeltől néhány nappal nyitotta meg s adta át rendeltetésének.

* Lemondás. Bakalovich József n.-kikindai szolgabíró ezen állásáról lemondott. A szolgabírósg ideiglenes vezetésével az alispán Belicska Benő, Zombolyai szolgabíró bízta meg.

* Torontálmege tanfelügyelője utánzásra méltó példát nyújt a tekintetben, miként lehet pártolásra érdemes irodalmi műveket a nép alsó rétegei számára is hozzáférhetőkké tenni. A tanfelügyelő úr ugyanis intézkedett, hogy a Rudolf trónörö-

elértni szives-
-y.
tiszt-
a beho-
n ha-
n egyik
k kilin-
dog uj-
et, tisz-
nyilat-
ősinte
retéből
v igazs-
el azo-
l: hogy
tívbén a
thajója,
ngalat-
csak
n.
mult év
s meg-
ben a
sabbjai
hogy
gazdag-
et, an-
shetjük,
hő ün-
benső
ek pá-
rját nem
k, hogy
ettel és
és tör-
ökkel
üdvö-
öl Ró-
ujvet
an való
k mind
a sziv
ajkaira,
ni nem
telmei-
odásból
kivől,
érinté,
a köz-
két ki-
élet-
magas-
mü-
naza és
hogy
vezette.
mulva
Bzigaz-
sradás-
s mind
egyet-
osvó-
t, hogy
kő-
annyan
ar irá-
k szem-
en is-
nk oda,
sátságos
nk ne-
y most
gazdag,
man-
amarás
a fő-
szinte
-v.
Endre
szesiti
r főuri
agi és
Nemet-
csend-
konics
földet
iskola
snyai
sided-
alkal-
k, hogy
nunka-
y tető
nyat-
munka
is ho-
50-
nemes
nyitotta
sef n-
ondott.
az al-
gabirót
gye-
tek-
s iro-
sra is
ő úr
örö-

kös protektoratusa alatt megjelenő: „Az osztrák magyar monarchia irásban és képen” című nagy mű az összes iskolai könyvtárak részére, melyek pedig meggyőnkben nagy számmal vannak, — beszerzésük. Ugyan ily intézkedést tett, hogy a Pasteiner szerkesztése alatt megjelenő „Művészeti ipar” című folyóirat az összes felsőbb állami-, polgári- és ipariskolák számára megrendeltesse.

* A vallás és közoktatásügyi miniszter a Kunszt Károly somjorjai tanító (Pozsony-megye) által kitömött állalkokat természetű elkészítésük és jutányos áruknál fogva természetrajzi szemléltetési taneszközüket iskolai használatra ajánlotta. Ugyanezen miniszterium által: az orsz. magyar gazdasági egyesület megbízásából Villási Pál által szerkesztett „Gyümölcsészeti és konyhakészítési füzetek”. (Megrendelhető nevezett egyesületnél, Budapestben, köztetek; előfizetési ára egy évre 12 fuzatra 4 frt) a felső nép és polg. iskolák, valamint a tanító- és tanítónő-képezdek számára gazdaság tanítási szemléltető segédanyagként ajánlatnak.

* Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az orvosi községi iskolához Szavin Dusan, a jarkovcezi iskolához pedig Radak Mátéva okleveles tanítót illetve tanítónőt nevezte ki.

* A csendőrség elhelyezése Torontál megyében a most kiadott hivatalos elhelyezési kimutatás szerint a folyó 1886. évben is változatlanul megmaradt. E szerint van Torontál megyében, — mely tudva levőleg a II. sz. (Szegedi) csendőrküldési parancsnokság 3-ik, n.-kikindai szaknyári képzési, s a n.-kikindai és n.-becskereki szakaszkra oszlik, — összesen 33 őrszám, melyeknek összes rendszerezési létszáma 183 — főre rög. Ezek közül 142 gyalog és 41 lovas. Rang szerint van 4 őrmester, 32 őrsvezető és 147 csendőr. A szárny élén áll: Eder Nándor I. o. százados; az I. (n.-kikindai) szakasz Panajoth József főhadnagy; a II. (n.-becskereki) szakaszt pedig Lénárd Pál hadnagy vezényli.

* Meghívás. A torontálmegyei gazdasági egyesület által kiküldött hitelszövetkezési létesítő bizottság tagjai felkérteknék, hogy a jövő szombaton, vagyis folyó hó 9-én délutáni 3 órakor a megyeháza nagytermében tartandó ülésen megjelenjen sziveskedjenek. Pap Simon bizottsági elnök.

* Újévi üdvözlésektől való felmentés. Az 1886. évben mindennemű üdvözlésektől való felmentés végett Dr. Mangold Samu ur a helyben létesítendő arvház javára 5 frtot, Lászlóffy Simon ur pedig a helybeli jótékony négyzet javára 2 frtot adományozott. Mi a n. é. közönségnek azal hozatik becses tudomására, hogy 5 frtot Andel Venczel urnak, mint a helyben létesítendő arvház pénztárnokának és 2 frtot Vécsey Eleonora ö nagyságának mint a helybeli jótékony négyzet elnökének mai napon átküldetett. S midőn a fentli összeget ez uton nyugtatom, egyben fogadják a nemes adományozók szives adományukért hálás köszönetem nyilvánítását. Kelt N.-Becskerek, 1886. évi január 2-án. Kulifay Lajos, polgármester.

* A szövőtanműhely újabb megrendeléseket kapott. A német trónörökösnek finom szerb vásznat, Lipperheide Frida a berlini „Modewelt” szerkesztője a tanműhely növekedésének összes rajzait másolatban, Mencher Lipót finom szerb vásznat és futószőnyegeket, és dr. Schnierer Gyula miniszteri osztálytanácsos több futószőnyegtel rendeltek meg.

* Az országos kiállításról hazaérkezett háziipari tárgyak már nagyrésztben tulajdonosok birtokába jutottak. Tógyér, Győr, Homolicz, Dobricza, Számos, Surján, Mokrin és Beodra községek előjáróságai kértetnek, sziveskedjenek a tárgyakért a háziiparügyesület titkári hivatalához, Streitman tanárhoz fordulni.

* Előjáró választások. A pancsovai szolgabírói járásban az előjáróságok választása immár befejeztetett, még pedig mindenhol a legnagyobb egyetértés és békességben, mely kitünő eredmény, Radoszavlyevics szolgabíró lapintatóságának köszönhető.

* A cholera elleni védekezés. A keresk. miniszterium m. évi december 24-én és 26-án kelt rendeletei szerint az Olaszország valamennyi kikötőjéből és Triestből érkező hajók magyar kikötőkben öt napi szigorú megfigyelés alá veendőek.

* Halálozás. A bánlakai járáshoz tartozó Ürményháza község derék jegyzője: Haraszty János mult évi december 20-án élete delén, haszabb kínos szenvedés után meghalt. Nem tartozott a nevezetes emberek közé, — csak katonai vitézségi érdemjéle mellett, — de mindazok, kik barátai valának a közelebről ismerték, őszintén fájálják elvesztését mert tudják, hogy való nemcsak őszintén jó barát, hanem hű hazafi és derék közhivatalnok is szállott sírba. Legyen neki könnyű a hant, mely porait fedi!

* Haláleset. Vettük a következő gyászjelentést: Petricz szül. Potoczky Zelmá egy sajtát mint számos rokonai nevében mély szomorodott szívvel jelenti felejtethlen férje Petricz Sándor, halmi felső népiszkolai r. igazgatójának élte 26-ik, boldog házasságának második évében folyó hó 5-ikén hosszús betegség után történt gyászos kimúltát. Béke lebegjen porai felett!

* Statisztika. Azon átlag kedvezőnek mondható arány mellett, melyben népességünk szaporodik, ritka és feltűnő kivételt képez Szakula községe, melynek mult évi születési és halálozási adatai véletlen összehasonlítás folytán következő meglepő eredményre vezetnek. 1884. év végével volt a községnek 2600 lakosa. 1885-ben született

137 lélek; meghalt 189. Ha ezen számokat átlagnak vesszük a születések száma 50 év alatt kitessz 6850-et; a halálozásoké 9450-et, úgy hogy 50 év elteltével Szakula községének egyetlen egy lakója sem lenne. Reméljük, hogy e furcsa statisztika még 100 év múlva sem válik be!

* Farkasvilág. Pancsova környékén nevezetesen Herlelendyfalva, Ivanova, Sátorcsova és Homolicza községek határain, a farkasok oly annyira elszaporodtak, hogy naponta 6—10 darabot egy falkába latnak. Az ordások ellen megindított a hajtsza és eddig sikerült 4 darabot kipusztítani, és pedig Martin pancsovai állami iskolai igazgató, Jankó helyhatósági biztos, Losdorfer stárcsovai vendéglős és egy stárcsovai földess egy-egy farkast löttek karácsony előtti napon.

* Bánlakon igen kedélyes mulatsággal bucsuztak el az ó-évtől a vigen táncszalva üdvözölték az újévet; — Bernhard uradalmi számtartó úr által arrangeirozott újévi hering-kisöröslés igen kedélyes előzménye volt a kövvelen bekövetkezett általános újévi üdvözlésnek, melyek az egész környék intelligenciáját összehozták. — A sikerült s vigen töltött estélyről a közönség reggeli 4 óra tájban távozott.

Törvényszéki csarnok.

Ügybeosztás a helybeli kir. törvényszéknek. I. polgári tanács, elnök: Várady Mihály, a fegyelmi tanács elnöke is; tanácsjegyző: a sorrend szerinti jegyző; bírák: a) Kühnel Oszkár a fegyelmi tanács rendes tagja is, polgári folyó ügyek és perek egy harmada, folyó urbériekkel s a telegkönyvi ügyek egy ötöde; beosztva dr. Noa József aljegyző; b) Kiss Sándor, fegyelmi vizsgáló bíró is, polgári folyó ügyek és perek egy harmada; összes váltó és kereskedelmi ügyek, telegkönyvi ügyek egy ötöde, beosztva Szávis Pál joggyakornok; c) dr. Gedeon László vizsgáló bíró, polgári ügyek és perek egy harmada, telegkönyvi ügyek egy ötöde, összes bünyvizsgálatok, beosztva Verscsay Gyula jegyző. — II. büntető tanács, elnök: Hosszu György kir. törvényszéki bíró, egyszerűsített elnökhelyettes, tanácsjegyző: Lestyánszky Pál joggyakornok; bírák: a) Mihajlovics Sándor, a fegyelmi tanács rendes tagja is, a bünynyitő ügyek egy kettőde, telegkönyvi ügyek egy ötöde, beosztva Tulván György aljegyző; b) dr. Duka László, a II-fokú polgári ügyek előadója is, bünynyitő ügyek egy kettőde, telegkönyvi ügyek egy ötöde, beosztva Christ János jegyző, fegyelmi tanács jegyzője: Christ János; pertárnok: dr. Noa József. Slankovits György kir. törvényszéki bíró ezen ügybeosztásba nem vétetett fel, miután az idő szerint beteg.

Közülük ezen munkabeosztást azon megjegyzéssel, hogy eddig a jegyzők önálló előadókként szerepeltek a büntető tanácsban.

KÖZGAZDASÁG.

Az állategészségügy állása Torontálban, 1885. decz. 22-től 29-ig: Lépfene, Román-Ecskán és Csátádon (lovak). — Takonykór és bőrféreg N.-Kikindán, Jánosföldön, Szerb-Aradácson, Franyován és Perlaszon.

Lókitvelti tilalom Törökországon. A török kormány m. é. december 13-ki rendeletével a lovak és öszvérek kivételével a syriai és aleppoi vilajetekből, még a török birodalom egyéb tartományaiba is, betiltotta.

Az 1885. évi őszi termények végeredménye Torontálmegyében. Köles és tartárka 1600 □-öles holdakban 5.832, átlag termelt egy holdon métermázsza 4-19, összesen 24.430. A többi termények számszerű eredményei a most felsorolt sorrendben a következők: szemes tengeri 316.818, 8-80, 2.788.883. Borsó, lencse, bab, magbukkony 2.227, 5-75, 12.815. Dohány 8.542, 4-39, 37.542. Czukorrépa 189, 200, 37.800. Burgonya 6.415, 29-15, 186, 983. Takarmányrépa 1.146, 178-34, 204, 379. — Luczerna 10.810, 26-63, 287.858. — Bükkönykeverék s. a. t. 19.514, 17-06, 332.832. — Természetes kaszáló 77.737, 7-41, 576.274. — Len 305 hold, átlag 4-12 métermázsza mag, 5-00 fonal, összesen 1.257 mag és 1525 fonal. — Kender 2148 hold, átlag métermázsza 5-56 mag, 3-87 fonal, összesen 11.947 métermázsza mag és 8317 métermázsza fonal.

A sertések átlagos ára Kőbányán 1885. decz. 13—19-ig 260—300 kilós, kilója 46—48 kr., 180—240 kilós

44—46 kr., 300 kilón felüli 43—44 kr. Deczember 20—26-ig ez árak ekként alakultak: 46—46½, 45—46, 42—43 krajczár.

Az italméresi jog állami megváltásáról hírlék, hogy a m. kir. pénzügyminiszter törvényjavaslatot szándékozik a törvényhozás elé terjeszteni. A jog összesen 120 millió forintnyi értékre becsülte, melyből 60 millió a kir. család tagjaira, a latifundiumokra, és nagybirtokosokra esik. Egyelőre csak is a közép és kisebb birtokok tulajdonát képező italméresi jog képezné a megváltás tárgyát oly módon, hogy az a községek köteletségévé tétetné, melyek az ehhez szükséges pénzt az államtól előlegként kapnák. E célból 60 milliónyi kölcsönt venne fel az állam, a melynek előkészítése végett állítólag Palavicini ögróf Berlinben járt.

A magyar malomipar statistikáját a következő adatok tüntetik fel: 1885-ben 17.277 malom volt a Dráván inneni Magyarországon, 1873-ban 24.956 malom, melyek a hájtőerő szerint csoportosítva a következőleg oszlottak meg:

	1873-ban	1885-ben
gőzmalom	492	1.010
vízmalom	17.249	12.520
szárazmalom	6.361	3.197
szélmalom	854	650
	24.956	17.277

Ezek a számok világosan mutatják a malomipar átalakulását, a vízmalomok száma 4729-el, a szárazmalomoké 3164-el, a szélmalomoké 204-el fogyott, a gőzmalomoké ellenben 518-al emelkedett. A primitív malomok száma 8097-et fogott és ezzel szemben áll 518 gőzmalom keletkezésére.

A jelenleg létező malmok közül keletkezett:

	gőzmal.	vízmal.	összesen
1801-1824	—	34	44
1825-1849	1	90	123
1850-1866	4	114	188
1867-1885	43	70	169

A gőzmalomok keletkezése ezek szerint óriási emelkedő progressiót mutat, a vízmalomoké pedig rendkívül csökkent, ép ilyen a szárazmalomoké, a szélmalomoké ellenben emelkedő irányú.

A magyar malomipar összesen 44.118 személyt foglalkoztat, a tizenkét év előtti létszámhoz képest a szaporodás 3438 vagyis 8-45%. Ez annál nagyobb jelentőségű, mert a malmok száma rendkívül csökkent; ez a szám is mutatja, hogy malomiparunk belterjesen fejlődik. Az önálló iparosok száma 20.727, az üzletvezetők és tisztviselőké 2.454, a segédeké 8.259, a többi a munkásokra esik.

A malmokat nagyobb berendezésekre és egyszerűekre osztva következőleg oszlanak meg:

	gőzmalom	vízmalom
nagyobb berendezésű	122	81
egyszerű	788	12439

Az egyszerű berendezésű malmok száma tehát sokszorosan fölülmúlja a nagyobb berendezésűeket.

A magyarországi malmokban 18938 vízikerek van 47974 lóerővel, 24 turbina 1,232 lóerővel, 952 gőzgép (450 elmozdíthatlan 502 elmozdítható) 1244 kazán 29670 lóerővel. A nagyobb berendezésű gőzmalomokra átlag 167-40 lóerő, az egyszerűekre 13-08, a nagyobb berendezésű vízimalomokra 29-42, az egyszerűekre 3-70 lóerő esik.

Magyarországon 1885-ben 27.337 malomkőjárt volt működésben, 1873-ban 38.144, a kiskjártok száma tehát 10.807-tel, azaz 28-43%-kal fogyott. Az egyszerű berendezésű malmok 54%-a csak két kiskjárttal bír. A hengerek száma 2192, 7644 örlős hengerrel. Legnagyobb érdekük a malomipar termelésérei gyűjtött adatok. Ezek szerint 1884-ben 22.454.721 mmázsza gabonát dolgoztak föl a magyar malmok, 1880—1884-ig 101.050.500 mmázsát. 1884. 13.880.427 mm. buza öröltelett meg. 1883-ban 13.587.443 mm., 1880-ban 10.207.754 mázsza.

Gazdasági heti szemle.

N.-Becskerek, 1886. január 6-án.

Az időjárás normalis, hó még mindig védi vetéseinket a tél viszonyosságai ellen, noha tegnap óta lanyha időjárásunk van kevés esőzettel, mely a hólepel fenyegeti, jelenleg mindazonáltal megnyugvással lehetünk, mert kár ezideig nincsen. noha még sok veszélynek vannak vetéseink kitéve, de épen az ezideig normalisan lefolyt időjárás engedi jövőre is a rendes időjárást reményelni.

Kereskedelmünk aggasztó alakot öltött; általános pangás foglalt állandó tét annak minden ágában, nincsen forgalom, nincsen variáció, folyton lejjebb megy minden terményünknek az értéke úgy hogy buza, zab, tengeri, repce, gyapju, alig talál vevőt; sertés, szarvasmarha és más kivételre tenyésztendő állatok ára is folyton eszikken úgy hogy gazdánk helyzete mindinkább aggasztóbb, kereskedőnkre épen kérésbejegett. Ehez járult még az adók fokozatos emelkedése és a részben megzavart közbiztonság amit összevéve nem épen vigasztaló képet látjuk szomorú helyzetünknek, miből csakis jótermés és kedvező fordulata az egész europai kereskedelmi iránynak segíthet ki bennünket.

A közbiztonság megzavartsága tekintetében kijelentjük, hogy ezt leginkább a városunkban és környékén sűrűn előforduló lopásokra értettük, melyek rablással határosak. S a tolvajok igen ügyeseknek látszanak, erre mutat legalább az, hogy eddig egy esetben sem sikerült őket elfogni vagy büntényeiket kideríteni. Ez ismét annyira felbátorítja őket, hogy már a fűtőza házából kezdték az ünnepekre szükséges élelmiszereket lopni mondjuk rekviráni. A közérdek hangosan követeli a rendőrségnek felbőrdését eddigi lethargiájából, mert különben nagy baj lesz. (R. & O.)

IRODALOM és MŰVÉSZET.

„Az osztrák-magyar monarchia irásban és képen” című nagy munkának harmadik füzeté épen most jelent meg. A Bécs és Alsó Ausztria ismeretteremtő kötet első füzeté ez s ebből szempontból írt hozzá Rudolf trónörökös ő fensége igen érdekes bevezető cikket, melyet mai számunkban közlünk. E bevezető jéközvetett nyomon követi „Bécs története” Veisz Károly a világhírű tudós tollából.

Bécs történetét, mely oly szoros összefüggésben áll hazánk történetével, a történetiört pártoskodás és részrehajlás nélkül tárgyalja. Egyáltalán történeti fel-fogása osztrák léteire olyan, hogy a legigazabb magyarnak is akceptálnia kell. Tényesen beszél el mint lett ura a császár városnak Hollós Mátyás a magyar király de megmutatja Bécs trófeumát is. Magas szempontból itéli meg azt a hatalmas tárgyat, amit foglalkozik s magvasan, érdekesen adja elő amit fontosnak és jellemzőnek talál.

A forrástanulmányok után készült tanulmány a mily érdeklődést fog kelteni magyar történetiört körkben, oly vonzó és tanulságos lesz a magyar közönségnek. — Tizenegy illusztráció gazdagítja e füzetet, nagyjából Bécs magyarai pompás farsmetek, melyeknek a metszője is művész és versenye a rajzolókkal, kik pedig nem kisebb nevé művészek mint Nieman, Hlavacek, Kirchner, Schönbrunner stb.

A munka kiadója, a m. k. államnyomda oly szépen állította elő e kötetet, hogy akármelyik francia műintézet se különbön. — Célja, tartalma, külseje s a terjesztés egyöntetűsége és energiája folytán terjed is e munka olyan arányokban, ahogyan magyar munka soha még. A legnagyobb tényező ebben — amit leg-utóljára hagyunk — a pompás díszmű szerföltött való olesósága. — A füzetek kaphatók minden rendes hazai könyvkereskedésben valamint egyesesen a kiadóhivatalban Révai Testvérek könyvkiadóhivatalában Budapestben.

Képes családi lapok. A 15. számának tartalma: Révpartok. (Elbeszélés.) Sebők Zsigmondtól — Téli gondolatok. (Költmény.) Varadi Antaltól. — A postáról. (Tárca.) Inre Zoltántól. — Ingrid. (Lilla Felix svédjelbeszélés.) Fordította Milész Béla. — A kecskepásztor. (Elbeszélés.) Gellért Jenőtől. — Kamilla. (Elbeszélés.) Jamborné-Tasnady Juliától. — Az újévhez. (Költmény.) Filöp Árontól. — Tékozló fű. (Regény.) Sziklay Jánostól. — Képmagyarzat. — Mindenféle. — Képek: Gyermek öröme. — A kis hitgető. — A sirás-csillapító.

Melléklet: „Kovász nélkül.” (Vig regény.) Erdélyi Gyulától. 1—16 oldal. — Mai számunkhoz van csatolva a „Nővilág” deczember havi száma a következő tartalommal: Sandrin és Vilma. (Elbeszélés.) Büchler Regintától. — A magyar nők ruhája régen. — A hold. (Levelek egy nőhöz.) Zombori Gedőtől. — Arany kertben... (Költmény.) Lithvai Viktoria. — Képekhez. — Fejtörő multság stb.

Borítékon: Az olvasókhöz. — Heti naptár. — Sakkalány. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Kiadóhivatali értesítések. — A szerkesztő postája. — Orvosi posta. — Jutalmi-szelvény. — Hirdetések.

Előfizetheti: Málnér Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

VASUTÜGYEK.

(Osztrák-magyar-román vasuti kötelék.)

Az osztrák-magyar-román vasuti kötelékben 1885. október 1-től érvényes dijszabás 3. részében foglalt a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság Bécs állomására szóló összes díjtételek 1886. január 1-től kezdve a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság Stadlau állomása forgalmára nézve is érvényesek.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

13327. sz. ki. 1885. (7-1.1)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Becske város tanácsánál egy irnoki állomás megüresedvén, ezen állomás betöltése céljából a pályázai ezennel kiíratik. Ezen állomással évi 500 frt fizetés van összekapcsolva.

Felhívatalnak tehát mindazok, akik ezen állomásért pályázni szándékoznak, hogy kedden felszerelt kérvényeiket a jövő évi január 15-ig a polgármesteri hivatalnál benyújtsák. Kelt Nagy-Becskeken, 1885. évi december 28-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

13221. sz. 1885. (619-3.3)

Hirdetmény.

Az 1883. évi 46. t. cz. 13. §-a értelmében felhívatalnak N.-Becske város mindazon háza és földtulajdonosai, kik bekobelezés által terhelt kölcsönök után 1885. évben kamatot fizettek, s így az 1886. évben birtokuk után kivetendő által. jöved. pótdoból való levonásra törvényes igényt tarthatnak, hogy az arról szóló vallomást 1886. évi január hó 31. napjáig annál is inkább a városi alszámvevő irodájában benyújtani el nem mulasszák, mert később érkezendő vallomások figyelembe nem vehetnek.

Nagy-Becskeken, 1885. é. december 21-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

11848. sz. 1885. (620-3.2)

Hirdetmény.

A n.-becskerei kir. adófelügyelőségnek f. évi 42656. II. 1885. sz. körrendelete illetve a n. m. kir. pénzügyminiszteriumnak ugyancsak f. évi okt. 10-én 63475. sz. rendelete folytán felhívatalnak N.-Becske város mindazon háztulajdonosai, kik a m. 1884. évre vonatkozó házbér jövedelemvallomás benyújtása óta építkeztek s épületeiket lakható állapotba helyezték s a házbérszámvetés elvégzéséig nem jelentették, továbbá mindazon háztulajdonosok is, a kik házosztály adóval rovatnak meg, az 1883. évben történt közösszeírás ideje óta akár egészen új, akár toldalék építkezéseket avagy nagyobb átalakításokat eszközöltek, — ugy nemkülönbön mindazon III. o. keres. adókötelesek, kik az 1884. évi adókirovás ideje óta a III. o. keres. adó alá tartozó üzletet nyitottak vagy foglalkozást kezdtek és ezt mindaddig az illető helyen be nem jelentették — azt 1886. évi január 20. napjáig a törvényes követelmények terhe alatt a városi alszámvevő irodában bejelenteni, illetőleg arról szabályszerű vallomást benyújtani; jogában álland azonban minden ház és III. o. keres. adóval 1884. évben, — s így az 1885. és 1886. évre is érvényes — megrovott adózónak házádjának jogszim változása, illetve a III. o. keres. adóval megrovott üzlet vagy foglalkozás felhagyása esetén annak keletkezésétől számított 14 nap alatt az illető adóterhelő kiigazítása végett ugyanott bejelentést tenni.

A keresetadó IV. osztálya, a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelmek szinte a fent kitélt helyen és időben bejelentendők illetőleg az arról szóló vallomások annál is inkább beadandók, mert különben az hivatalból fog megállapítani.

Nagy-Becskeken, 1885. é. december 21-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Meghívás

a „Német-Szerb-Czernyai hitelszövetkezet“ tisztelt részvényesei által az 1886. évi január 17-én, délután 3 órákor, a német-czernyai iskolaépületben tartandó

közgyűlésre.

NAPIREND:

1. Elnök- és jegyzőválasztás.
2. Az igazgatótanács megválasztásának jóváhagyása és a felügyelő-tanács megválasztása.
3. Az igazgatóság jelentése és az 1885. évi végszámadás (Bilanz) előterjesztése.
4. A felügyelő-tanács jelentése és felmentvény elosztása.
5. A Torontál-megyei hitelszövetkezet-hez való csatlakozás és elhatározása annak, hány részvényessel?
6. Új tagok felvétele.
7. A részvényfizetések beszüntetése.
8. A hivatalnokok fizetésének megállapítása.
9. Javaslatok.

Kelt Német-Czernyán, 1886. január hó 2-án. (5-1.1)

Tisztelettel
az igazgatóság.

9858. sz. 1885. (618-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Jarkovác községében egy 800 frt évi fizetéssel javadalmazott közegési orvosi állás betöltendő lévén, felhívatalnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt és helyezett kérvényüket hozzám 1886. évi január hó 13-ig küldjék be.

A választás 1886. é. január 14-én, Jarkovác községében fog megjelenni. Kelt Antalfalván, 1885. évi december hó 11-én.

Hegedűs,
szolgabíró.

56. sz. 1886. (10-2.1)

Pályázati hirdetmény.

Lajosfalva községében egy 400 frt évi fizetéssel javadalmazott jegyzőségű állás betöltendő lévén, felhívatalnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt és helyezett kérvényüket hozzám f. évi január 24-ig küldjék be.

A választás 1886. évi január hó 25-én, Lajosfalva községében fog megjelenni.

Kelt Antalfalván, 1886-ik évi január hó 4-én.

Hegedűs,
szolgabíró.

10489. sz. kig. 1885. (11-1.1)

Pályázati hirdetmény.

Leopoldova községében egy 300 forint évi fizetéssel javadalmazott irnoki állás betöltendő lévén, felhívatalnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt és helyezett kérvényüket hozzám f. január 20-ig küldjék be.

A választás 1886. évi január hó 20-án, Leopoldova községében fog megjelenni.

Kelt Antalfalván, 1886-ik évi január hó 2-án.

Hegedűs,
szolgabíró.

847. sz. ki. 1885. (6-1.1)

Árverési hirdetmény.

Tarras község képviselő testülete elhatározta, hogy a tarrasi közlegelő-illetmény beszedési jogát az 1886. évre lovak, szarvasmarha, sertés és juh után, mely a közlegelőre kihajtatni fog árverés útján jöv. 1886. évi január 13-án, d. e. 9 órákor Tarras községében a legelőbet igérőnek újból haszonbérbe fogja kiadni.

Kikiáltási ár 6500 frt. Az árverezők az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár összegét 10% bántópenzt kötelesek letenni.

Feltételek Tarras községében megtekinthetők. Kelt Tarrason, 1885. évi december 29-én.

A községi előjáróság.

Hirdetmény.

Szakula község képviselő testülete az italmérsi jogot 1886. év január 1-től 1888. évi december 31-ig haszonbérbe adni határozta, mire névze az árverés Szakula községében 1886. évi január 10-én, délutáni 3 órákor fog tartatni.

Az árverési feltételek az árverés napjáig naponta a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Szakulán, 1885. decz. 29-én.

Kovácsécs L. Albel Károly,
bíró. (4-1.1) jegyző.

782. sz. b. v. k. 1885. (9-1.1)

Árverési hirdetmény.

Közírré tétetik, miszerint a tekintetes n.-becskerei kir. tszéknak 1885. évi 5191. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskerei kir. bíróságnak 1885. évi 8405. sz. a. k. végzése folytán a n.-becskerei takarékos és előleggyűjt mint részvénytársaság részére, Markusz Imre, helybeli lakosnál 500 frt tőke és járul. iránti kielégítési vajtás utján 1885. nov. 5-én lefoglalt és 566 frtba becsült butorokból álló ingóknak helyben vajtás szándék lakásán bírói árverésen készpénz fizetés mellett leendő eladása 1886. január 11. napjának, d. e. 9 órára tűzött ki.

Együttal felhívatalnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszo-

nyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítést nem gátolva, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagy-Becskeken, 1886. január 2. napján.

Marianowich János,
kir. bírói végrehajtó.

13872. sz. 1885. (3-2.1)

Haszonbérbeadási visszárverési hirdetmény.

A szegedi kir. jószágigazgatóság kötelezéséhez tartozó oppovai 5. és 6. sz. halászi jogok 1886. január 1-től kezdődő 15 évre, vagyis 1900. évi december 31-ig tartó tartamú bérbeadás iránt 1886. évi január 11-én, d. e. 10 órákor, Oppován a községében nyilvános visszárverés fog megtartatni.

Az évi haszonbér mint kikiáltási ár 3500 frt.

Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirokban az árverés megkezdése előtt letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok szintén a megfelelő 10% bántópenz és 50 kr. bélyeggel ellátva az árverés megkezdéséig elfogadhatók.

Hátralékos kincstári bérlek és nem önjogi személyek az árverésben részt nem vehetnek, — utóajánlatok pedig el nem fogadhatók.

Közlelbi feltételek ugy a szegedi kir. jószágigazgatóságnál, mint a pancsovai kir. kincstári ispánságnál naponként betekintheők.

Szeged, 1886. jan. 2.

M. kir. államjószágigazgatóság,
(Utannyomtól nem díjazatik.)

771. sz. b. v. k. 1885. (4-1.1)

Árverési hirdetmény.

Közírré tétetik, miszerint a tekintetes nagy-becskekeri kir. bíróságnak 1885. évi 2565. sz. a. kelt végzése folytán a nagy-becskekeri kir. kincstári uradalom részére, Molnár István és Molnár Emma, helybeli lakosoknál 169 frt 46 kr. és jár. iránti kielégítési vajtás utján 1885. jun. 17-én lefoglalt és 753 frtba becsült sertések, gabonák, nád és takarmányból álló ingóknak a n.-becskerei kir. kincstári uradalmi rétben, alperekék bérlényén bírói árverésen készpénz fizetés mellett leendő eladása 1886. évi január 16. napjának, d. e. 11 órára tűzött ki.

Együttal felhívatalnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszo-

nyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítést nem gátolva, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagy-Becskeken, 1886. január 2. napján.

Marianowich János,
kir. bírói végrehajtó.

6898. sz. tkvi 1885. (2-1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Leit Szabó vajtásnak, Faul, szül. Stinger Mária vajtást szándék elleni 51 forint tőke, ennek 1882. febr. 8-tól számított 6% kamatai, 9 forint 20 kr. perbeli, 12 frt 50 kr. eddigi és 14 frt 50 kr. b. ezennel megállapított árverési költség iránti végrehajtási ügyben, valamint a csatlakozott korábbi vajtató Dr. Stein József 1071 forint 30 kr. tőke követelése és járul. behajtása céljából és egyidejűlegesen a módosi kir. járásbírói területhez tartozó, Zichyfalva község 503. sz. tjkönyvben A. I. a. felvett 33. és 34. uj, 143. és 144. régi oi. számú beltelkes háznak 649 frt 50 kr. becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1886. évi február 19. napjának, d. e. 10 órára, Zichyfalva község házában hivatalos helyiségében kitéve.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, vagyis 65 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bántópenznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Miről érdekeltek értesítettek.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság Módoson, 1885. nov. 11-én.

615. sz. 1885. (8-1.1)

Árverési hirdetmény.

Mangold és Lang, volt eleméri czég tagjai, Mangold Hermann, n.-becskerei, és M. L. Lang, szerb-elleméri lakosok részére, Gyukinátz Lyuba, tarrasi lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy lovak, buza és kocsis 1886. január 23-án, d. u. 1 órákor, a tarrasi községében bíróilag el fognak árvereltetni.

Kelt Tör.-Becsén, 1885. évi december hó 19-én.

Rankovits István,
kir. bírói végrehajtó.

A vérben van az élet

s a vérszegénység elgyengülést szül. Az 1864, 1866, 1870. és 1878-iki években több mint 400 hadi tábori kórházban használták a Hoff János-féle malátakivonat egészségi sörét, hogy a sebesült harcztalakat elerőtlenedésük s vérszegénységükből kigyógyítsák.

Hoff János udv. tanácsos urnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rendek lovagjának. — A Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör egyediül készíttjének, Európa legelső fejedelmének udv. szállítója. Bécs Gyárhelyiség: Grabenhof 2. Iroda s gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

A gyógyhatásos Hoff János-féle malátakészítmények Európa valamennyi fővárosában el van terjedve. Dr. Loeff és dr. Porias főorvosok uraknak Bécsben 1878. decz. 13-án kelt egy hivatalos gyógyjelentése így szól: A Hoff-féle malátakivonat egészségi sör és malátacokoládé, melyek a helyőrségi kórházba használatra kiadtak, a gyógyfolyamat kitünő segélyszereinek bizonyultak be, nevezetesen a malátakivonat az idült mellbajú betegek előtt igen kedvelt és kívánt volt; A malátacokoládé az üdülők, elgyengült emésztési képességűek után üdítő és igen kedvelt gyógytápszer volt.

Németországban az Erzsébet királyné egyet kórházában Banzlauban a főnökön báró Rothkirch-Trachi, reihenbachi bírodalmi tanácsos 1866. okt. 20-án ezeket írja: Az itteni kórházban néhány súlyos beteg van csak a malátakivonat egészségi sör által lehetséges azok életét megmenteni. Nekem végtelen örömet s a betegnek a legkellemebb enyhülés szerzett ön, ha csak látma ön a szegény sebesültek örömet, midőn közeledem feljök a palackkal, már magában ebben az életmentes és szép tettnek legnagyobb jutalmát lehetne. Most már tökéletesen meg vagyok felőle győződve, hogy védenemzeim mielőbb erőhöz fognak jönni. Ily tényekkel szemben 35 éven át már jogosult a Hoff János-féle malátakészítményekben helyezett bizalom. (604 1/2-4.1)

Jegyzet. Valamennyi hirdett malátakivonatnak, amire egy a beteg mint az orvos különösen ügyeljen. A valódi Hoff János-féle malátá készítményeknek a védjegyvel kell ellátva lenniök. (A fentelölő Hoff János arcképe és Hoff János aláírása.)

Árak: A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sör 1 palack 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 53 pal. 30 frt. 1/2 kilo malátá-cokoládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 kilo 1 frt 60 kr., 1/2 kilo 90 kr., III. 1/2 kilo 1 frt. 1/2 kilo 60 kr. Malátá-cukorkák 1 zacskó 60, 30 és 15 kr. Malátakiv. 1 üvecke frt 1.12, kisebb 70 kr. Gyermektápláló I frt. Egy malátafüzdő 80 és 50 kr.

2 frtnyi összeget alul nem szállítatik semmi.

FŐRAKTÁRAK: Nagy-Becskeken: Mencer Lipót, gyógyszer. — Belgrádon: Dr Gyurits János, gyógyszer. — Nagy-Kikindán: Brettner E., gyógyszer. — Nagy-Szent-Miklóson: Mészáros Sándor. — Újvidéken: Wagner testv., Koda D., Dietzen E. — Perjámoson: Jochmann Károly. — Pancsován: Bauer F., Raff, Rada F., gyógyszer. — Zimonyban: Benko F., gyógyszer. — Temesvárott: Babusnik A., Kerner A., Probst Ad., Tárczy István, Fajkiss J., Jahner C. M., gyógyszer. — Títelen: Kehrer Gyula. — Zentán: Kupkay Géza, gyógyszer., Zettin J.

A "Torontál" I-ső számának HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1886. évi január hó 7-én.

HIVATALOS RÉSZ.

Az új évfolyam megkezdése alkalmából mihez tartás és szigorú végrehajtás czéljából újra közzététetik Torontálmege alispánjának következő **körrendelete:**

24550. szám 1885.
Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgármestere és a helyhatósági biztosnak.

Azon körülménynél fogva, hogy a "Torontál" című hetilapot egy a törvényhatóság mint a közigazgatási bizottság hivatalos közlönyéül választotta, sőt mi több a megye, szervezési szabályaiban kimondotta, hogy a szabályszerű hivatalos hirdetések a "Torontálban" fognak eszközöltetni és e czélból most minden lappeldányhoz egy hivatalos melléklet is csatolattik, — beállott szüksége annak, hogy a "Torontál" minden egyes megyebeli község tartsa tekintet nélkül arra, nagy vagy kis község-e s bir-e körjegyzőségi székhelyül-e vagy sem.

Ennek kifolyásából felhivom tekintetes czimedet, hogy járása községeit kellőleg fölvilágosítván, figyelemmel legyen arra, hogy községei a "Torontál" című hivatalos lapra előfizessenek és hogy e czélból az évi 6 forint előfizetési díjat költségvetésükbe felvegyék.

Sziveskedjék eme községek közül a járása területén lévőket az előfizetésre azzal szólítani föl, hogy az előfizetési bejelentést azonnal tegyék meg és az előfizetési díj fedezetéről gondoskodjanak. Nagy-Becskereken, 1885. évi október hó 12-én.

Alispán hiv. távollétében:
Rónay Jenő,
főjegyző.

29.941. sz. 1885. Torontálmege alispánjától.
Tekintetes városi tanács helyben.

Mult évi október hó 1-én és 14-én 197. kgy. számok alatt kelt kétrendű felterjesztésére értesitem, hogy a nm. m. kir. közmunka és közlekedésügyi miniszteriumnak mult évi november hó 30. 39.585. szám a. kelt rendeletéhez kepest, a part és karóhasználati díjakról szóló szabályzat életbe léptetése megengedett.

Az ezen szabályzat szerint szedendő díjak tekintetében réam ruhazott ellenőrzési jog kifolyásából azonban figyelmeztetni óhajtom a tekintetes czimet, hogy bár a szabályzat életbe léptetése engedélyezve is van, díjak, csak a tényleg igénybe vett intézmények után u. m. karok, darucsígek, rakodó helyek, rakpart stb. szedhetők valamint, hogy ott, hol a partnak tulajdonjoga vitássá vált, eme vitás kérdésnek birói úton való rendezéséig díjak egyáltalán nem szedhetők. Az ezen szabályzat szerint szedett díjak jövedelme első sorban a partrendezés és egyéb a hajó forgalmat könnyítő intézmények létesítésére lévén fordítandó, addig míg ezek a kiválomnak megfelelően teljesen berendezve nincsenek, eme jövedelmet más czélra fordítani nem szabad. — Ugyanazért az említett jövedelmek elkülönítetten kezelendők és az életbe léptetési évet kivéve, azokról hozzám évenként rendszeres költségvetés és számadás lesz beterjesztendő. — Az életbe léptetési évről csupán számadást várok el.

Fischer Fülöp és társai értesítendők, hogy mult évi december 21-én hozzám benyújtott panaszos foyamodványuk ezen rendelettel elintézését nyert.

A hivatkozott ministeri rendelet szerint továbbá, a közevetvám díjszabályzatra következő észrevételek vannak u. i. szükséges, hogy

A vámentességek a következők legyenek:

- 1) A királyi udvarhoz és annak közvetlen kíséretéhez tartozó fogatok;
- 2) A királyi uralkodóház minden tagjának és udvartartásainak fogatai;
- 3) Az idegen hatalmasságok követneinek fogatai;
- 4) A cs. és kir. hadsereg és m. k. honvédség fogatai, nem különben mindazon fogatok, melyek a rendes hadsereg és honvédség hadi és honvédelmi céljaira szükséges bármint anyagokat szállítanak;
- 5) A hivatalosan utazó állami és törvényhatósági tisztviselők fogatai, továbbá a közbiztonság fenntartásával megbízott hivatalos közegek, a pénzügyőrök, a fegyenczek, foglyok, tolonczok és az azokat kísérő személyzet fogatai;
- 6) Az állami javakat szállító fogatok;
- 7) A magy. kir. postát szállító fogatok, lovak;
- 8) Mindazokat szállító fogatok, kik az állami, törvényhatósági és községi utak építésével és jókarban tartásával, vagy ezen teendők ellenőrzésével vannak megbízva, ebéli hivatalos eljárásuknál.
- 9) Mindazon fogatok, melyek az államvasutak, állami és törvényhatósági vagy községi utak építésére és fenntartására szükséges anyagot szállítanak;
- 10) A 4. 5. 6. 8. és 9-ik pontban említett vámentes személyeket és tárgyakat szállító magán fuvarok, vámentességüket üresen visszatértükben is megtartják;
- 11) A községeknek az állami közgazgatás érdekében járó fuvarjai;
- 12) Az országos vagy községi közmunkát teljesítő egyének fuvarjai;
- 13) Hivatalos működésben eljáró, s egyházi jelvényvel ellátott lelkészek fogatai;
- 14) Temetkezési menetek és búcsújáratok fogatai, ha csoportosan és egyházi jelvényvel mennek.
- 15) A templom, iskola és paplak

becsületes neve "tömlöcs". E borsos neve "Schmerling".

Harmincz év alatti fiataloktól nem lehet azt követelni, hogy huszonkét év előtti állapotokról világos emlékezettel birjanak; azért nem csodálom, ha gyakran megújuló hangokat hallok a fiatal nővéstől: "bár csak visszatérnének azok az idők, a mostani, minden szabadságot megsemmisítő korszak helyébe!" — Az igaz, hogy akkor nagy volt a szabadság: a többség nem szavazta le a kisebbséget, — az elnök nem vonta meg senkitől a szót; — a virilisséget nem vesztette el senki; — sajtótörvény pedig épen nem volt: minden újságíró azt írhatta, s azt nyomathatta ki a lapjába, a mi neki tetszett; — csakhogy aztán, mikor fel akarta adni a lapot a postára, akkor megfogta a gallérját — nem ám a censor, mert olyan nem volt; hanem a rendőrbíró, s azt mondta "lassan a szellem!" Azzal a lapot, nyomdát lepecsételték: az újságírókat vitték a legalkotmányosabban kormányzó rendőrmagyarokhoz. A rendőrmagyar ur tökéletes ellentéte volt a mostani keményszívű, haragos tekintetű, kegyetlen belügyminiszternek: végtelenül nyájas, mosolygós, alacsony, öreg uracska, a ki mindig olyan vékony, siránkozó hangon beszélt, mintha emlékbesszédet olvasna fel megholt tudós felett:

Holmi sajtóbíró, esküszere s másféle mai korbelti zsarnoki tribunál akkor nem létezett; hanem azok helyett divott az igazi democrates intézmény: a katonai bíróság. A hosszú asztalnál ült egy ezredes, egy őrnagy, egy kapitány, egy hadnagy, egy őrmester, egy káplár, meg egy közkatona, a három utóbbi nem értett más nyelven, csak polyakul. És ezek előtt kellett nekem elmondanom a nagyszerű védésszédemet s bebonyolítottam, hogy Erdély jog szerint Magyarországhoz tartozik, s hogy Magyarországnak külön felelős miniszteriummal kell birni. Háromnegyed óráig tartott a védésszédem: természetesen németül. Senki sem replikázott a beszédemre semmit.

Kiküldték a törvényteremből s öt perc múlva visszahívtak.

Az auditor major fölolvasta az ítéletet, hogy mind a szerkesztő, mind a cikk írója, a magyar főúri családok egyik legfényesebb nevé, tehetségtől és vagyoni állásu tagja, elítéltetünk a megkérdezett cikkért 3 hónapra, ellenben a védelemért kilenczre, — összesen egy egész esztendőre — nehéz vasban: — no meg a nemesség, grófság elvesztésére. Azonfelül egy kurta ezer forint pénzbírságra. — De nem ám holmi sajtóvétség miatt; oh nem, a sajtó szabad! hanem közcensend háborításért. És így az, a ki Magyarhon és Erdély

látgattunk, anecdotáztunk, késő éjjel kerülünk haza Budára, a tömlöcsbe, alig akartak bennünket beereszteni. Szerencsénk, hogy velünk volt a porkoláb, különben kin rekedtünk volna az utcán.

S a katonák igazságos emberek voltak, azt meg kell nekik adni, nemcsak minket dugtak a hüvőre, a kik Magyarország állami önállóságát vitattuk, hanem azt is, a ki a mi cikkünk megczafolására vállalkozott, magát az officiosus lap szerkesztőjét is. Hiába allegált, hogy hisz ő a magas kormányt védelmezi! "nulat nix!" az is közcsendháborítás! Én kijöttém a börtönből, ő beült, egymásnak adtuk a kilincset.

Hát bizonyosan azt a mulatságos életet irigyeltétek meg ti, kedves ifju barátim, hogy nagyon kíváncskotok bele vissza.

Eszembe jut az az adoma, mikor a szegény favágó meg a felesége együtt ültek este a sovány vacsoránál, — egy tál vereshagyma volt az egész. "Héj csak az ur Isten megadná azt, a mit én kívánok." Erre a szóra nyílt egyszerre mind a kettőnek az ajka. S a mit két ember egyszerre mond ki, az az óhajítás teljesülni szokott. "No hát legyen meg!" hangzott egy szó a magasból, "három kívánságot teljesüljön be legotán!" — "De jó volna most

én akkor. — Végre aztán egyesült erővel látunk hozzá, hogy eltűnjek onnan ismét.

No de hát arra ne gondoljon senki, az a "tágabb haza" a mit "összbirodalomnak" neveznek, nem kerül a tényérunkra soha, s hogy én ezt valaha, valahol, akár józan fölvel, akár mámorosan ajánlottam, vagy dicsértem, vagy emlegettem volna, azt határozottan tagadom; annak idejében meg is czáfoltam. Ilyen "tágabb hazájára Jókainak" tehát nagy hazánkfia nem példálózhatott, mert ilyen sem a valóságban, sem az én fantáziámban nincs és nem lesz.

Tehát minden valószínűség szerint azt az osztrák Magyar-Monarchiát érthette alatta, a mit írásban és képen együtt szerkesztünk az osztrákokkal. Ezt pedig, minden belőle levonható következményekkel együtt elfogadom.

Az eszme a trónörökösé volt: ő nála fogamott a gondolat, megismerni és megismertetni egymással és a világgal az Osztrák-Magyar-Monarchiát (vagy egészen magyarul mondva Osztrák és Magyarországot) írásban és képen.

E tervet jóváhagyta az uralkodó, s akkor a trónörökös maga körül gyűjté a monarchia mindkét részének szakavatott tudósait, hogy azoknak közreműködésével alkossa meg e művet.

építésére ingyen kiszolgáltatandó fuvarok; —

16) A tűzoltók fogatai, midőn a vész helyére sietnek, — vagy onnan visszatérnek;

17) Minden mezőgazdasági czéltől közlekedő fogatok, vagy hajtott állatok, a mennyiben Nagy-Becskek városához tartozók tulajdonai.

18) A gyalog személyek általában;

19) A községből kimenő fogatok és kihajtandó marhák;

20) A vámtulajdonos által önként vámenteseknek elfogadott személyek, állatok és fuvarok, ide értve mindazon vámenteségeket is, melyek magán jogi szerződéseken alapulnak.

Mindazon egyéneknek, kik — és mindazon szállítmányoknak, melyek a fennebbi 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12. és 15. pont alattiak szerint számentesek, megfelelő hivatalos igazolvánnyal kell birniok.

A kövezetvám díjszabályzat csak 3 év tartamára engedélyezett oly kijelentéssel, hogy ennek lejártával a megye közönségének hivatásában állandó a lefolyt évek eredményeihez képest az új szabályzat megállapítása iránt előterjesztést tenni.

Egyebekben a törvényhatóság törvényszerű felügyeleti jogai ezen vámteltekben is fenntartatván, többek közt a megye közönségének köteleességévé tétetett ellenőrizni a várost, hogy a kövezetvámot a többi illetékektől teljesen elkülönítve kezelje, s annak jövedelméből kizárólag a kövezet fenntartására és fejlesztésére és a hidak fenntartására szükséges költségeket fedezze, továbbá, hogy a községi utalapról évi számadásával kapcsolatosan ezen vámról szóló előirányzatát és számadását is pontosan be-terjessze.

Ezeknél fogva felhívom tekintetes czimedet, hogy a fennebbiek alapján át-aldogozandó kövezetvám díjszabályzatot, — az országos és helyi szabályzatokról szóló szabályzattól elválasztva külön állítsa össze és terjessze be, meg-jegyezvén, hogy az átdolgozott kövezetvám díj szabályzat azonnali életbeléptetése ellen észrevétel a nm. ministerium részéről nem tétetett.

Tekintettel azonban arra, hogy a folyó évi április 11-én 12.046. számú a. kelt ministeri rendelet alapján a város által, a vasuton fel- és kiadott áruk után is szedhető vám, felhívom tekintetes czimet, hogy intézkedjék, miszerint ugyan-azon tárgyak vagy személyek kétszeres megvámoltatás által ne terheltesse.

E részben tett intézkedéseiről jelentést várok, — a kövezet vámról szóló

díjgyezék a nm. m. kir. földmivélés, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnál létezik. — A rendeletben érintett part és karó vámdíj a következő:

Partjavadalmi díjgyezék

a Nagy-Becskek város határában fekvő Bega-part egész hosszában a kikötési, be- és kirakodási jog gyakorlásáért és a part használatáért N.-Becskek városának vagy a városi bérlőnek 1885. évi januárhó 1-től fizetendő díjakról.

I. Kikötési díjak vagy karópénzek.

1. Egy 30 méter vagy annál hosszabb hajó, legyen az terhes vagy üres, fából vagy vasból, naponként fizet 30 kr.

2. Egy 30 méternél kisebb hajó, legyen az üres vagy terhes fából vagy vasból naponként 20 kr.

3. Egy nyitott dereglye naponként 10 kr.

4. Külön álló és nem valami járműhöz tartozó csolnak és halászbárka naponként 5 kr.

5. Egy ¼ tutaj naponként 10 kr.

6. Magán fürdő vagy uszodaért naponként 20 kr.

7. Jegyzet:

a) a város mentén keresztül haladó, de itt ki nem kötött járművek után, karópénz czimén semmi díj sem fizetendő.

b) a karópénz szedésénél minden megkezdett nap, egész napnak számítandó.

c) a helybeli hajótulajdonosok az 1., 2. és 3. pont alatti karópénzeket csakis azon napok alatt tartoznak fizetni, a mikor hajóikba az időnkénti berakodás vagy azokból a kirakodás tart, és indulásra avagy kirakodásra készen telve állanak.

d) a helybeli csolnak és halászbárka tulajdonosok a 4-ik pontban megállapított karópénz helyett, naponként csak 1 kr. karópénzt fizetnek.

e) a magán fürdő vagy uszodaért járó 6-ik pont alatti karópénzek május 15-től szeptemberhó 1-ig fizetendők.

f) a telelés ideje alatt vagyis midőn a hajókázás szünetel, az idegen hajók után az 1., 2., 3., 4. és 5. pont alatti karópénzeknek csak fele fizetendő.

II. Parthasználati díjak.

A)

A város belterületén kikötött hajókra berakott vagy azokról kirakott tárgyak és áruk után a part használatáért a következő díjak fizetendők.

7. Gabbaneműek, hüvelyesek, konkoly, korpá, repceéért egy mázsa után 1 kr.

8. Lisztért egy métermázsa után 2 kr.

9. Kovacsolt vagy öntött vasneműekért 1 m. m. után 1 kr.

10. 1000 darab téglá vagy cserép téglá után 10 kr.

11. 1 köbméter tűzifa, kemény vagy lágy után 2 kr.

12. 1 köbméter botfa (Prügelholz) kemény vagy lágy után 1 kr.

13. Koaks és köszénért 1 m. m. után 1 kr.

14. 1 hektoliter bor, sör, sat. után 1 kr.

15. 1 darab használt hordó után ¼ kr.

16. 1 darab új hordó után 300 literig 1 kr.

17. 1 darab hordó után, a mely 300 liternél nagyobb 1 ¼ kr.

18. 100 kéve rözse után 2 kr.

19. 100 kéve nád után 2 kr.

20. 100 darab nyírfa seprő után 2 kr.

21. 100 darab kész gazdasági eszköz u. m. villa, kapanyél, ásó, nyél, gereblye stb. után 4 kr.

22. 100 darab kosár, méhkas után 4 kr.

23. 1 darab új dézsa után 1 kr.

24. Minden egyéb itt meg nem nevezett cikkért, ide értve a petrolenumot is 1 m. m. után 2 kr.

Jegyzet:

a) ha a szállítmány és áruk súlya szállító-levél vagy egyéb biztos adatok hiányában nem lenne pontosan megállapítható, az esetben, különösen a teljes hajórakományoknál, — a hajónak tudva levő hordképessége vétetik a számítás alapjául.

b) a 14., 15., 16., 17. és 18. pont alatt elősorolt tárgyak után, ha mennyiségük a 100 darabot meg nem üti, a díj akként fizetendő, hogy 50 darabig a megállapított díjnak csak fele, 50 darabon túl pedig minden esetben az egész illetmény fizetendő.

c) a 18. pont alatt említett rözse után, ha az a Bega-part védelmi munkálataihoz, vagy netáni árvíz veszély alkalmával leendő feldolgozás czéljából szállítatik, semmi díj sem fizetendő.

d) ha a gabbaneműek a kereskedők által a vidékről burcsellák-on szállítatnak a városba, s itt raktározatnak, hogy annak idejében ismét hajóba rakva tovább szállíttassanak, ez esetben a parthasználati díjak nem a kirakodás, hanem csakis a berakodás alkalmával s csak is egyszer fizetendők.

e) a mennyiben a gabbaneműek egyik hajóból a másik hajóba akként rakatnak át, hogy az átrakodás czél-

NAPIREND:

1. Elnök- és jegyzőválasztás.
2. Az igazgatónács megválasztásának jóváhagyása és a felügyelő-tanács megválasztása.
3. Az igazgatóság jelentése és az 1885. évi végszámadás (Bilanz) előterjesztése.
4. A felügyelő-tanács jelentése és felmentvény elosztása.
5. A Torontálmegyei hitelszövetkezet-hez való csatlakozás és elhatározása annak, hány részvényt nyel?
6. Új tagok felvétele.
7. A részvényfizetések beszüntetése.
8. A hivatalnokok fizetésének megállapítása.
9. Javaslato.

Kelt Német-Czernyán, 1886. január hó 2-án.

Tisztelettel
az igazgatóság.

782. sz. b. v. k. 1885. (9-11)

Árverési hirdetés.

Közírtó tétetik, miszerint a tekintetes n.-becskereki kir. tszéknél 1885. évi 5191. sz. végzésével megkeresett teljes n.-becskereki kir. bíróságnak 1885. évi 8405. sz. a. k. végzése folytán a n.-becskereki takarékos és előlegegyet mint részvénytársaság részére, Markus Imre, helybeli lakosnál 500 frt tőke és járul. iránti kielégítési vhajtás útján 1885. nov. 5-én lefoglalt és 566 frtra becsült butorokból álló ingóknak helyben vhajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetés mellett leendő eladása 1886. január 11. napjának, d. e. 9 órára tüzetelt ki.

Együttal felhívom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszo-

ládé az üdülők, elgyengült emésztési képességei súlyos betegségek után uito es igen kezevelt gyógy-tápszer volt.

Németországban az Erzsébet királyné egyet kórházában Bunzlauban a főnökű báró Rothkirch-Trachi, reichenbachi birodalmi tanácsosnó 1866. okt. 20-án ezeket írja: Az itteni kórházban néhány súlyos beteg van csakis a maláta-kivonat egészségi sör által lehetséges azok életét megmen-teni. Nekem végtelen örömet s a betegnek a legkellemesebb enyhülés szerzett ön, ha csak látná ön a szegény sebesültek örömet, midőn közeledem feljök a palackkal, már magában ebben az élet-mentes és szép tetteinek legnagyobb jutalmát lehetné. Most már tökéletesen meg vagyok felele győ-ződve, hogy védenemimielőbb erőhöz fogjak jönni. Ily tényekkel szemben 35 éven át már joga-sult a Hoff János-féle maláta-készítményekben helyezett bizalom. (604 1/2-4.1)

Jegyzet. Valamennyi hirdett maláta-kivonatnak, amire egy a beteg mint az orvos külö-nösen ügyeljen. A valódi Hoff János-féle maláta készítményeknek a védjeggyel kell ellátva lenniök. (A feltaláló Hoff János arcképe és Hoff János aláírása.)

Árak: A valódi Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sör 1 palack 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 53 pal. 30 frt. 1/2 kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 1 frt 30 kr., II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr., 1/4 kilo 90 kr., III. 1/2 kilo 1 frt. 1/2 kilo 60 kr. Maláta-csokorkák 1 zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kiv. 1 üvecke frt 1.12, kisebb 70 kr. Gyermektablett 1 frt. Egy maláta-fürdő 80 és 50 kr.

2 frtnyi összegben alul nem szállítatik semmi.

FÜRKARTÁK: Nagy-Becskek: Mencer Lipót, gyógyszer. — Belgrádon: Dr Gyurits János, gyógyszer. — Nagy-Kikindán: Brettner E., gyógyszer. — Nagy-Szent-Miklóson: Mészáros Sándor. — Ujvidéken: Wagner testv., Koda D., Dietzen E. — Perjámoson: Jochemann Károly. — Pancsován: Bauer F., Graf, Radda F., gyógyszer. — Zimonyban: Benko F., gyógyszer. — Temesvárott: Babusnik A., Kerner A., Probst Ad., Tárczay István, Fajkiss J., Jahner C. M., gyógyszer. — Titelen: Kehrer Gyula. — Zentán: Kupkay Géza, gyógyszer., Zettin J.

jaira a part egyáltalán fogva igénybe nem vétetik, ez esetben parthasználati díjak nem fizetendők.

B)

25. Azon helybeli épület-fakereskedők, vagy hajótulajdonosok, kik a partnak egy részét részint kirakodás, vagy hajóigazítás czéljából részint áru helyül állandóan igénybe veszik, évenként és □ méterenként fizetnek 15 kr.

26. Azon gyümölcsárusok, vagy más árucikkkel kereskedők, kik a part használatát kirakodásra vagy áruik elárúsítására csak ideiglenesen veszik igénybe, naponként és □ méterenként fizetnek 2 kr.

27. Azon hajótulajdonosok és pedig kivétel nélkül egy a helybeliek mint az idegenek, a kik hajóik kijavitása végett a part egy részét csak ideiglenesen veszik igénybe.

a) egy 30 m. vagy annál hosszabb hajó kiigazításához szükséges terület igénybe vételéért 30 napra fizetnek 5 frt.

b) egy 30 méternél kisebb hajó kiigazításához szükséges terület igénybe vételéért 30 napra 3 frt.

c) egy nyitott dereglye kiigazításához szükséges terület igénybe vételéért 30 napra 1 frt.

Jegyzet:

Ha a hajók vagy dereglyék kiigazítása 15 napnál több időt igénybenem venne, ez esetben 15 napig terjedő időre a fenti díjaknak csak fele fizetendő, ha pedig azok kijavitása 30 napnál több időt igényelne, akkor minden további 15 napig terjedő időért még a fenti díjak fele is fizetendő. — 15 napnál rövidebb idő is 15 napnak számítatván.

A hajók kiigazítására igényelt terület kijelölése a város kapitányi hivatal hatásköréhez tartozik, s e végre a hajótulajdonosok az igényelt terület kijelöléséért, minden egyes esetben a város kapitányi hivatalhoz fordulni kötelesek.

Azok, a kik a jelen szabályzat 25., 26. és 27-ik pontjai szerint a partnak egy részét állandóan évenként vagy időlegesen bizonyos előre megállapított és nem egy egész évre terjedő időszakokra kibérlik, az ezen évi vagy időleges bérletért □ méterenként járó és az ezen pontokban megállapított díjakon kívül az f. alatt megállapított kikötési díjakat vagy karópénzeket nem tartoznak fizetni.

197. sz. közgy. 1885.

Jelen partjavaldalmazási díjgyezék a nm. kir. közmunka- és közlekedési minis-
teriumnak 1885. évi januárhó 28-án, 44.440. sz. alatt kelt rendelete értelmében

ben módosítván — elfogadtatott és megállapított.

Kelt N.-Beckerek r. t. vár. képviselő testületének 1885. évi szept. 21-én és folytatva 22-én tartott rendes közgyűléséből.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Krsztics János,
vár. főjegyző.

1476. kgy. — 24.195. 1885.

Törvényhatóságilag jóváhagyatik.

Kelt Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1885. évi szeptember hó 28-án és folytatva több napjain Nagy-Beckerek városában tartott rendes őszi közgyűléséből.

Kiadta:

Rónay.

m. főjegyző.

A kövezet vámdíj táblázat akkor fog közhírré tétetni, ha majd véglegesen jóváhagyva leendő.

178. sz. 1886.

Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró, Nagy-Beckerek város polgármestereknek!

Miután az átdolgozott védtörvényi utasítás 30-ik szakasza 1-ső pontjának második bekezdése értelmében, a járásbeli tisztviselők, a 4-ik korosztály kivételes felhívásának alapjául szolgálható kimutatást, az előirt minta szerint szerkesztve, a törvényhatóság útján minden év január 15-éig a nm. magy. kir. honvédelmi ministeriumhoz felterjeszteni kötelesek, — sürgősen és felelőség terhe mellett ezennel meghagyom a tek. uraknak, — hogy a jelzett kimutatásokat — kezeik között levő adataik alapján azonnal egybeállítsák s az illetékes hadkiegészítő és honvédpárancsnokságok egyeztetése záradékaival ellátottan hozzám e hó 12-éig minden további sürgetés bevéárása nélkül bemutatni ne késsenek.

Kelt Nagy-Beckereken, 1886. évi január hó 6-án.

Tallian. alispán.

Valamennyi szolgabírónak, N.-Beckerek r. t. város rendőrkapitányának, a megyei helyhatósági biztosnak és a központi előadói karnak.

Tudomásvétel és a hirlapokkal leendő közlés, valamint szabályszerű meghirdetés czéljából közlöm a nm. kir. belügyministeriumnak mult évi december hó 30-án 4519. eln. sz. a. kelt következő rendeletét:

Körrendelet.

Az 1868. XV. t. cz. 1. §-ban a pénzügyminister felhatalmazást nyert arra, hogy a lottojödvedék iránt fennálló szabályokat a törvényhozás további intézkedéseig érvényben tarthassa.

Az 1868. évben kiadott pénzügyi törvények és szabályok 12-ik füzetében III. szám a. foglalt lottojödvedék iránti törvény és szabályok 4. §-ban tiltva van mindenkinek külföldi sorsjátékokban betétek által résztvenni, vagy ezen lotteriák letéti vagy részletjegyeit árulni, megvenni, eladni, valamint ilyen sorsjegyek eladása iránt hirdlapokba hirdetményeket iktatni.

Az ilyen külföldi sorsjátékokban betétek általi részvétele, vagy ezen sorsjátékok betéti vagy részletjegyeinek árulására, vételére, vagy eladására vonatkozó hirdlapi közzététel tiltva lévén, az a ki ily tiltott tartalmu hirdetést annak tiltott voltát tudva közzé tesz, az 1879. évi XL. t. cz. 48. §-a értelmében nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy a hatósági területén megjelenő hirdlapok kiadói és szerkesztői az ezen rendeletben foglaltakról ezentuli mihez alkalmazkodás végett oly megjegyzéssel figyelmeztesse, hogy ily hirdetmények további közzététele esetén ellenük a kir. ügyészségek az 1879. XL. t. cz. 48. §-nak megsértése miatt a büntető eljárás megindítását fogják indítványozni.

Az illető hirdlapok megjelenési helyére nézve illetékes kir. ügyészség ezen figyelmeztetés megtörténtéről a törvényhatóság által haladéktalanul értesítendő.

Budapesten, 1885. évi december hó 30-án.

Tisza.

32142. sz. 1885.

Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró, Nagy-Beckerek város polgármestereinek és helyhatósági biztosnak.

A nm. kir. belügyministerium m. évi december hó 23-án 67799. VIII. a. sz. a. kelt körrendeletében, tekintettel a jégnek ugy a tápszerek, valamint betegségeknek való nagy fontosságára, szükségesnek tartja — hivatkozással az 1877., 1881. és 1885. évi 32449., 4238. és 915. sz. körrendeleteire a törvényhatóság figyelmét ezen közegészségi tényezőre újból irányítani és figyelemmel a beállott hideg évszakra, mely a jég beszerzésére felhasználandó, figyelmeztetni, miszerint a legnagyobb eréllyel oda hatni igye-

*

becsületes neve „tömlöc”. E korszak neve „Schmerling”.

Harmincz év alatti fiataloktól nem lehet azt követelni, hogy huszonkét év előtti állapotokról világos emlékezettel birjanak; azért nem csodálom, ha gyakran megújuló hangokat hallok a fiatal növésű erdőből: „bár csak visszatérnének azok az idők, a mostani, minden szabadságot megsemmisítő korszak helyébe!” — Az igaz, hogy akkor nagy volt a szabadság: a többség nem szavazta le a kisebbséget, — az elnök nem vonta meg senkitől a szót; — a virilisségét nem vesztette el senki; — sajtótörvény pedig épen nem volt: minden újságíró azt írhatta, s azt nyomathatta ki a lapjába, a mi neki tetszett; — csakhogy aztán, mikor fel akarta adni a lapot a postára, akkor megfogta a gallériját — nem ám a consor, mert olyan nem volt; hanem a rendőrbiztos, s azt mondta „lassan a szellemmel!” Azzal a lapot, nyomdát lepecsételték: az újságíró vitték a legalkotmányosabb kormányzó rendőrmadarinhoz. A rendőrmadarin szóval ellentétbe volt a mostani kemény-szívú, haragos tekintetű, kegyetlen belügy-minis-ternek: végtelenül nyéjas, mosolygó, alacsony, öreg uracska, a ki mindig olyan vékony, siránkozó hangon beszélt, mintha emlékbesszédet olvasna fel megholt tudós felett:

Holmi sajtóbiztosok, esküdtszék s más-
féle mai korbéli zsarnoki tribunal akkor nem létezett; hanem azok helyett divott az igazi democrates intézmény: a katonai bíróság. A hosszú asztalnál ült egy eredes, egy őrnagy, egy kapitány, egy hadnagy, egy őrmester, egy káplár, meg egy közkatoná, a három utóbbi nem értett más nyelven, csak polyákul. És ezek előtt kellett nekem elmondanom a nagyszerű védbeszédemet s bebizonnyitanom, hogy Erdély jog szerint Magyarországhoz tartozik, s hogy Magyarországnak külön felelős minis-teriummal kell bírni. Háromnegyed óráig tartott a védbeszédem: természetesen németül. Senki sem replikázott a beszédemre semmit. Kiküldték a törvényteremből s öt perc múlva visszahívtak.

Az auditor major fölolvasta az ítéletet, hogy mind a szerkesztő, mind a cikk írója, a magyar főuri családok egyik legfényesebb nevű, tehetségű és vagyoni állásu tagja, elítéltünk a megkérőzött cikkért 3 hónapra, ellenben a védelemért kilenczre, — összesen egy egész esztendőre — nehéz vasban: — no meg a nemesség, grófság elvesztésére. Azonfelül egy kurta ezer forint pénzbírságra. — De nem ám holmi sajtóvétség miatt; oh nem, a sajtó szabad! hanem közszend háborításért. És így az, a ki Magyarhon és Erdély

ju...
latgattunk, anecdotáztunk, késő éjjel kerül-
tünk haza Budára, a tömlöczbe, alig akartak
bennünket beereszteni. Szerencsénk, hogy ve-
lünk volt a porkoláb, különben kin rekedtünk
volna az utcán.

S a katonák igazságos emberek voltak, azt meg kell nekik adni, nemcsak minket dug-
tak a hüvőre, a kik Magyarország állami ön-
állóságát vitattuk, hanem azt is, a ki a mi
cikkünk megczáfolására vállalkozott, magát
az officiosus lap szerkesztőjét is. Hiába alle-
gált, hogy hisz ő a magas kormányt védel-
mezi! „nulat nix!” az is közszendháborítás!
Én kijöttem a börtönből, ő beült, egymásnak
adtuk a kilincset.

Hát bizonyosan azt a mulatságos életet
irigyeltétek meg ti, kedves ifju barátim, hogy
nagyon kíváncskotok bele vissza.

Eszembe jut az az adoma, mikor a szo-
gény favágó meg a felesége együtt ültek este
a sovány vacsoránál, — egy tél vereshagyma
volt az egész. „Héj csak az ur Isten megcédná
azt, a mit én kívánok.” Erre a szóra nyílt
egyszerre mind a kettőnek az ajka. S e mit
két ember egyszerre mond ki, az az óhajítás
teljesülni szokott. „No hát legyen meg!” hang-
zott egy szó a magasból, „három kívánságok
teljesüljön be legottan!” — „De jó volna most

én akkor. — Végre aztán egyesült erővel
látunk hozzá, hogy eltűnjek onnan ismét.

No de hát arra ne gondoljon senki, az
a „tágabb haza” a mit „összbirodalomnak”
neveznek, nem kerül a tányérunkra soha, s
hogy én ezt valaha, valahol, akár józan fővel,
akár mámorosan ajánlottam, vagy dicsértem,
vagy emlegettem volna, ezt határozottan ta-
gadam; annak idejében meg is czáfoltam.
Ilyen „tágabb hazájára Jókainak” tehát nagy
hazánkba nem példálózhatott, mert ilyen sem
a valóságban, sem az én fantáziámban nincs
és nem lesz.

Tehát minden valószínűség szerint azt
az osztrák Magyar-Monarchiát érthette aletta,
a mit írásban és képen együtt szerkesztünk
az osztrákokkal. Esti pedig, minden belőle le-
vonható következményekkel együtt elfogadom.

Az eszme a trónörökös volt: ő nála
fogamzott a gondolat, megismerni és megis-
mertetni egymással és a világgal az Osztrák-
Magyar-Monarchiát (vagy egészen magyarul
mondva Osztrák és Magyarországot) írásban
és képen.

E tervet jóváhagyta az uralkodó, s akkor
a trónörökös maga körül gyűjté a monarchia
mindkét részének szakavatott tudósait, hogy
azoknak közreműködésével alkossa meg e művet.

kezzék, hogy a fenti szabály és körrendeletekben elősorolt utasítások, a községek által felelőség terhe mellett lelkiismeretesen betartassanak és a szükséges jégmennyiség mindenhol tényleg beszereztessek.

Midőn ezen körrendelet, szolgabíró, polgármester, helyhatósági biztos urnak tudomására adom, felhívom, hogy azon községeit, hol jégverem és így jégkészlet nem volna, sürgőnyileg jelentse be.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi január hó 2-án.

Tallian,
alispán.

67799. sz. VIII. a. Magyar kir. belügyminister.

Körrendelet.

Tekintettel a jégnek ugy a tápszerek, valamint betegségeknek való nagy fontosságára, szükségesnek tartom hivatkozással 1877. évi 32449. számú szabályra, 42380. ex 1884. és f. évi 915. sz. körrendeleteimre a törvényhatóság figyelmét újlag e közegészségi tényezőre irányítani és figyelemmel a beállott hideg évszakra, mely a jég beszerzésére felhasználandó, a törvényhatóságot felhívni, miszerint a legnagyobb eréllyel odahatni igyekezék, hogy a fenti szabály és körrendeleteimben elősorolt utasítások, a községek által felelőség terhe mellett lelkiismeretesen betartassanak és a szükséges jégmennyiség mindenhol tényleg beszereztessek.

Budapesten, 1885. évi december hó 23-án.

Tisza.

32100. sz. 1885. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város rendőrkapitánya és helyhatósági biztosnak.

Azon ismételve és legutóbb is több ízben hangoztatott méltányos panaszok folytán, melyre a kereskedők és iparosok némelyikének visszaélései az általuk használt mértékekkel tudomásomra juttoták, hívom fel czimeteknek különös

figyelmét e tárgyra, éber ellenőrzést várván el érdekes s a nagy közönség érdekében kifejtendő működése mellett, különösen a mézárások ellen irányulnak a panaszok, kiknek egy része nem csak a mértékek használásánál él vissza a hatóságtól nyert jogával, hanem a mellett, hogy ily módon kevesebbet juttat a vevők tulajdonába, még tetézi visszaélését azzal, hogy a vett mennyiség egyharmada, sőt néha fele erejéig is úgy nevezett „czuvagot“ ad a vevőknek.

E törhellen állapottal szemben utasítom a czimet, hogy legrövidebb idő alatt járása (város) területén az összes mértékek helyeségéről szerezzen magának közvetlen tudomást, a tapasztalható visszaéléseket a legszigorubb karolja meg, s a mézárásoknál üzött visszaéléseknek hathatós intézkedés által vegye egyszer s mindenkorra elejét.

Jelen rendeletem végrehajtását különösen N.-Becskerek város rendőrkapitányának ajánlom figyelmébe.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december hó 25-én.

Tallian,
alispán.

22150. sz. 1885. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabírónak, N.-Becskerek város polgármesterének és a helyhatósági biztosnak; valamint a megyei számvevőségnek és pénztárnak.

Szabályrendelet.

A megyei rendelkezési alap létesítéséről, kezeléséről és hová fordításáról.

1. §. Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1884. évi május hó 12-én és folytatva több napon tartott rendes tavaszi közgyűléséből 608/8920. bgy szám alatt kelt határozata alapján az eddigi megyei szegény alpból azon összeg, mely az ezentúl is egy megyei szegény alapra rendelt 10000 frtot meghaladja, kiharassatik s abból valamint a megyei I. (első) II. (második) és Szőlőssy alpból megyei rendelkezési alap létesíttetik.

2. §. Az ezen megyei rendelkezési

alapot képező készpénz kamatozó állampapirokban helyezendő el s a megye hatóságának kezelése alatt levő egyéb alapok módjára a megyei pénztárban őrzendő és kezelendő.

3. §. A megyei rendelkezési alapra kiharított fenti összeg, illetőleg az azért beszerzett állampapirok, mint törzsvagyon érintetlenül hagyatván, ennek kamatai a törvényhatósági bizottság rendelkezésére maradnak, úgy azonban, hogy a kamatokból első sorban, az 92/3601. 1884. számú kgy. határozat és illetve 19866. 1884. számú belügyministeri jóváhagyás értelmében, évi ötszáz frt a megyei szingyi bizottságot illetendi.

A hováfordítás és a kifizetendő összeg mennyisége iránt esetről-esetre a törvényhatósági bizottság határoz.

A megyei szingyi bizottság rendelkezésére bocsátandó 500 frton felül fenmaradó jövedelemnek felhasználása iránt a törvényhatósági közgyűlés által esetről-esetre hozandó határozatok végrehajtásához azonban belügyministeri jóváhagyás szükséges.

Ha az évi kiadások a jövedelmeket teljesen ki nem merítik, a felesleg minden év végén az alaptökéhez csatolandó és szinte kamatozó állampapirokba elhelyezendő.

4. §. Ezen szabályrendelet végrehajtásával a megye alispánja bizatik meg. 1147. kgy. szám 19034. ex 1885.

Törvényhatóságilag jóváhagyatik.

Kelt Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1885. évi szeptember hó 28-án és folytatva több napon át Nagy-Becskereken tartott rendkívüli közgyűléséből.

Kiadta:

Rónay, m. főjegyző.

29014. szám 1885.

Belügyminister úr ő nagyméltósága által 1885. évi november hó 17. 54977. szám alatt jóváhagyatott.

Nagy-Becskereken, 1885. évi december hó 7-én.

Rónay, m. főjegyző.

Fenti kormányilag megerősített szabályrendelet további eljárás végett közzétetik.

Nagy-Becskereken, 1886. évi január hó 6-án.

Alispán távol:

Rónay Jenő, főjegyző.

erési hirdetmény.

úrré tétetik, miszerint a tekintetes neki kir. tszéknek 1885. évi 5191. ével megkeresett tettes n.-becskereki bíróságnak 1885. évi 8405. sz. a. e folytán a n.-becskereki takarékpénztár mint részvénytársaság részárkusz Imre, helybeli lakosnál 500 és járul. iránti kielégítési vhatás 1885. nov. 5-én lefoglalt és 566 frtra butorokból álló ingóknak helyben st szenvedő lakásán birói árverésen énz fizetése mellett leendő eladatása Január 11. napjának, d. e. 9 órára otelt ki.

Egyttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszo-

lása az unok, egyengyel tisztelettel közzétett tápszer volt.

Németországban az Erzsébet királyné egylet kórházában Bunzluban a főnökő báró Rothkirch-Trachi, reichenbachi birodalmi tanácsosnó 1866. okt. 20-án ezeket írja: Az itteni kórházban néhány súlyos beteg van csakis a malátakivonat egészséggi sör által lehetséges azok életét megmenteni. Nekem véghetetlen örömet s a betegnek a legkellemesebb enyhülés szerzett ön, ha csak látni ön a szegény sebesültek örömet, midőn közeledem feljök a palackkal, már magában ebben az életmentes és szép tettének legnagyobb jutalmát lelhetné. Most már tökéletesen meg vagyok felele győződve, hogy védenzeim mielőbb erőhöz fognak jönni. Ily tényekkel szemben 35 éven át már jogsult a Hoff János-féle malátakészítményekben helyezett bizalom. (604¹/₂ - 4.1)

Jegyzet. Valamennyi hirdett malátakivonatnak, amire egy a beteg mint az orvos különösen ügyeljen. A valódi Hoff János-féle malátá készítményeknek a védjeggyel kell ellátva lenniök. (A feltaláló Hoff János arcképe és Hoff János aláírása.)

Árak: A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészséggi sör 1 palack 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 53 pal. 30 frt, 1/2 kilo malátá-csokoládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 1 frt 30 kr., II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr., 1/4 kilo 90 kr., III. 1/2 kilo 1 frt, 1/4 kilo 60 kr. Malátá-csokoládé I. zacskó 60, 30 és 15 kr. Malátakiv. 1 üvekes frt 1.12, kisebb 70 kr. Gyermektáplisz 1 frt. Egy malátatürdő 80 és 50 kr.

2 frtnyi összegben alul nem szállítatik semmi.

FŐRAKTÁRAK: Nagy-Becskereken: Mencer Lipót, gyógyszer. — Belgrádon: Dr Gyurits János, gyógyszer. — Nagy-Kikindán: Brettner E., gyógyszer. — Nagy-Szent-Miklósán: Mészáros Sándor. — Ujvidéken: Wagner testv., Koda D., Dietzgen E. — Perjámoson: Jochmann Károly. — Pancsován: Bauer F., Graff, Radda F., gyógyszer. — Zimonyban: Benko F., gyógyszer. — Temesvárott: Babusnik A., Kerner A., Probst Ad., Tarczay István, Fajkiss J., Jahner C. M., gyógyszer. — Títelen: Kehrer Gyula. — Zentán: Kupa Gyéza, gyógyszer., Zettin J.

mint 400
y a sebe-

öb porosz
szitójének,
iri raktár:

iban el van
y hivatalos
ek a hely-
be, neve-
alátacsoko-
velt gyógy-